

KONCEPCJA
FUNKCJONOWANIA I ROZWOJU
ZESPOŁU SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W KLUCZBORKU
2019-2024

„TRADYCJA I NOWOCZESNOŚĆ”

Opracowała:
Krystyna Błażewska

Kluczborok, marzec 2019 r.

Spis treści:

1. Podstawa prawna i dokumenty uwzględnione w koncepcji	str. 1
2. Charakterystyka szkoły	str. 2
3. Analiza SWOT	str. 4
3.1 Mocne i słabe strony szkoły	str. 4
3.2 Szanse i zagrożenia	str. 6
4. Obszary rozwoju	str. 7
4.1 Jakość nauczania	str. 8
4.2 Wychowanie i opieka	str. 12
4.3 Finanse	str.14
4.4 Współpraca	str. 18
4.5 Promocja szkoły	str. 21
5. Misja szkoły	str. 23
6. Podsumowanie	str. 24

1. Podstawa prawna i dokumenty uwzględnione w koncepcji

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające Ustawę Prawo Oświatowe
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty
- Ustawa z dnia 26 stycznia Karta Nauczyciela
- Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych
- Statut Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Kluczborku
- Program wychowawczo-profilaktyczny Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Kluczborku
- Diagnoza potrzeb I Liceum Ogólnokształcącego do projektu „Uczę się, więc jestem”
- Raport z ewaluacji zewnętrznej Kuratorium Oświaty w Opolu 2017
- Sprawozdanie z planu nadzoru pedagogicznego za pierwsze półrocze 2018/2019
- Wnioski z wywiadów z nauczycielami, rodzicami i uczniami

2. Charakterystyka szkoły

Zespół Szkół Ogólnokształcących w Kluczborku mieści się w zabytkowym budynku z drugiej połowy XIX wieku przy ulicy Mickiewicza 10. Od początku swego istnienia budynek spełniał funkcję edukacyjną, mieściło się tutaj bowiem seminarium nauczycielskie, gimnazjum i od 1969 r. samodzielne liceum. Obecnie szkołę tworzą I Liceum Ogólnokształcące oraz trzecia klasa gimnazjum. Od roku szkolnego 2019/2020 w budynku funkcjonować będzie tylko liceum. Na przełomie dziesiątek minionych lat liceum ukończyło wielu wybitnych absolwentów, wielu z nich, zwłaszcza z ostatnich roczników, chętnie odwiedza szkołę podczas dnia absolwenta. W szkole zatrudnionych jest 67 nauczycieli przedmiotów, pedagog, psycholog, nauczyciel bibliotekarz, trzech pracowników administracji, pięciu pracowników obsługi, dyrektor i dwóch wicedyrektorów. Na terenie szkoły funkcjonuje gabinet pielęgniarki i sklepik.

Szkoła cieszy się dużym zainteresowaniem potencjalnych uczniów i ich rodziców, głównie ze względu na dobre przygotowanie uczniów do egzaminów zewnętrznych. Dla 80% uczniów jest szkołą pierwszego wyboru. Rokrocznie w progi liceum przyjmowanych jest ok. 150 osób, którzy rekrutują się z gmin: Kluczbork, Wołczyn, Byczyna, Praszka oraz dalszych miejscowości, np. Kępno. Do szkoły uczęszcza obecnie 578 uczniów, w tym 485 uczniów do liceum i 93 uczniów do gimnazjum. Od roku szkolnego 2016/2017 szkoła prowadzi rekrutację uczniów z Białorusi oraz Ukrainy.

Liceum Ogólnokształcące zapewnia wysoką jakość edukacji, potwierdzoną rankingiem tygodnika Perspektywy. W ostatnich latach dwukrotnie otrzymało odznakę srebrnej i brązowej tarczy. W 2019 r. uplasowało się na 417 miejscu, a w 2018 r. na 348 miejscu w Polsce. Do najchętniej wybieranych profilów należą klasy matematyczno-fizyczne, medyczno-farmaceutyczna i biologiczno-chemiczna. Mniejszym zainteresowaniem cieszą się klasy o profilach humanistycznych, niemniej stale są w propozycjach szkoły, aby zapewnić uczniom wybór i pełną ofertę kształcenia. Uczniowie profilów matematycznych i biologiczno-chemicznych od wielu lat osiągają najlepsze wyniki w nauce na tle całej szkoły, a absolwenci tych profilów najliczniej podejmują studia na kierunkach politechnicznych i medycznych.

Kadra pedagogiczna identyfikuje potrzeby rozwojowe i edukacyjne, predyspozycje psychofizyczne, sytuację rodzinno-społeczną oraz oczekiwania uczniów. Wiedza ta stanowi podstawę do realizacji zajęć wspierających rozwój uczących się oraz organizowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także umożliwia formułowanie oferty zajęć czy przedsięwzięć umożliwiających wszechstronny rozwój ucznia i wyrównywanie szans edukacyjnych.

Szkoła dba o bezpieczeństwo i wychowanie uczniów, realizuje corocznie formułowany program wychowawczo-profilaktyczny. Dbą o rozwój fizyczny ucznia, jego dobrą kondycję psychiczną i jak najlepsze przygotowanie do egzaminów maturalnych.

W szkole organizowane są systematycznie konkursy i olimpiady przedmiotowe, zawody sportowe, a nauczyciele wspierają młodzież w przygotowaniach poprzez zajęcia pozalekcyjne,

sekcje sportowe i indywidualizację procesu nauczania odpowiadającą na poszczególne potrzeby uczniów. Nauczyciele prowadzą dodatkowe zajęcia w celu lepszego przygotowania młodzieży do egzaminów maturalnych oraz zajęcia wyrównawcze pozwalające uczniom osiągnąć lepsze wyniki w nauce. Szczególnie prężnie działa pracownia filmoteki szkolnej, gdzie częstymi gośćmi są filmoznawcy współpracujący z filmoteką narodową. Wyjątkowymi osiągnięciami może się pochwalić dziewczęca drużyna piłki siatkowej, UKS Jedyńka, która od 2006 r. działa przy naszej szkole.

Szkoła współpracuje z partnerami z Europy w programie Erasmus+. W ramach międzynarodowej współpracy realizowane są dwa projekty dla uczniów i jeden projekt doskonalenia zawodowego nauczycieli. Ponadto uczniowie mają okazję brać udział w corocznej wymianie uczniów ze szkołą z Niemiec, na którą pozyskujemy wsparcie finansowe z Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży.

Obecnie szkoła oferuje szereg dodatkowych aktywności w ramach projektu „Uczę się, więc jestem - Kompleksowe wsparcie rozwoju uczniów i nauczycieli” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego. Dzięki pozyskanym środkom w wysokości 450 tys. zł wzbogaciliśmy naszą ofertę edukacyjną na najbliższe dwa lata. Zaplanowane działania to m.in. dodatkowe zajęcia dla uczniów uzdolnionych z matematyki, biologii, chemii i fizyki, kurs z podstaw programowania, kurs języka angielskiego technicznego, udział w wykładach na Uniwersytecie Opolskim, wycieczki edukacyjne do Narodowego Centrum Badań Jądrowych w Świerku, Parku Technologicznego we Wrocławiu oraz wyjazd do szkoły liderów Euroweek.

3. Analiza SWOT

3.1 Mocne i słabe strony szkoły

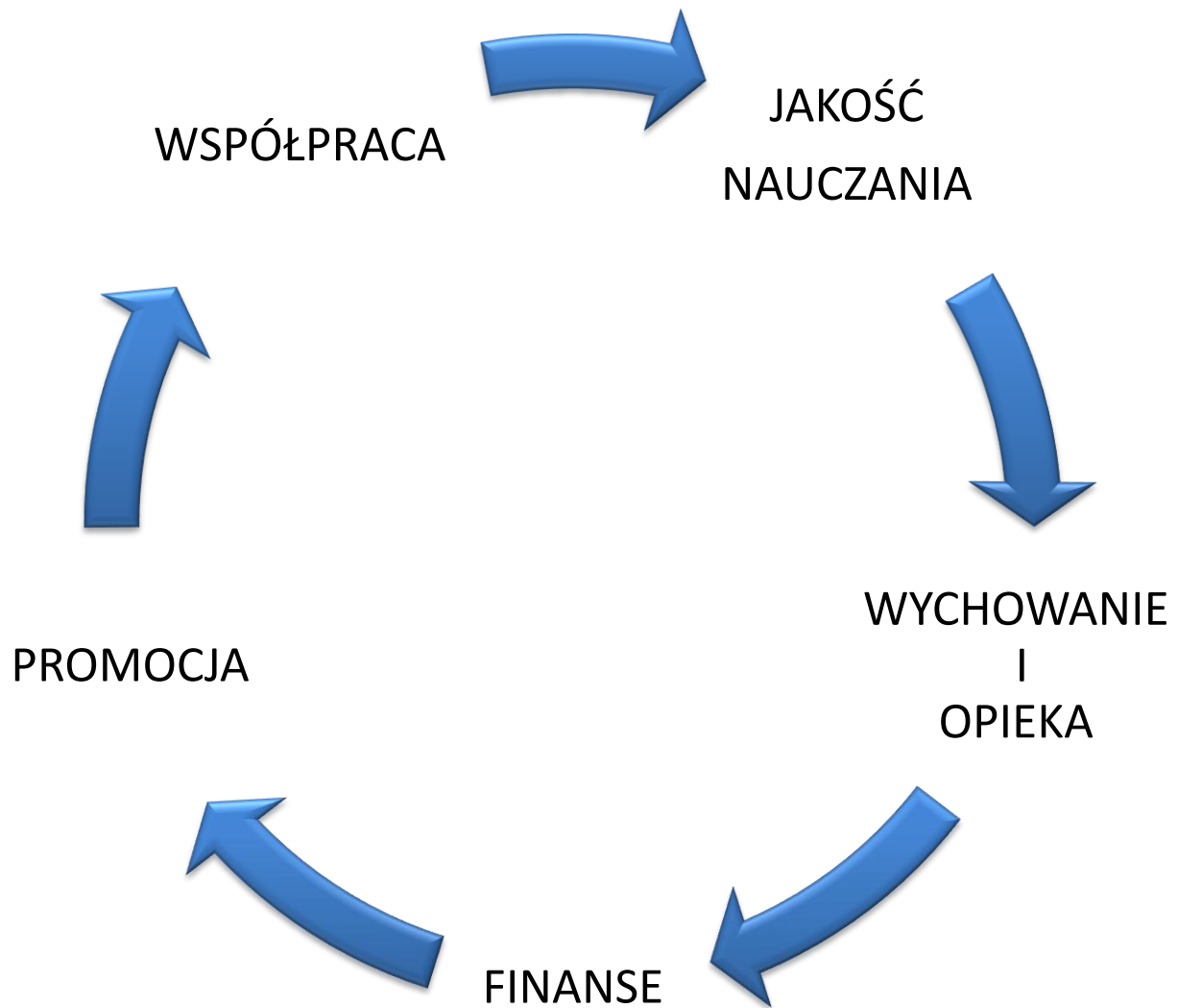
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">-doświadczona kadra z długoletnim stażem nauczania-duży potencjał, uczniowie z najlepszymi wynikami w nauce-indywidualizowane podejście do potrzeb ucznia-dobre przygotowanie uczniów do egzaminów maturalnych-tytuły dla I Liceum w rankingu Perspektywy: Srebrna Szkoła 2019 i 2018 - wśród 1000 najlepszych liceów w Polsce- uczniowie czują się bezpiecznie-innowacje pedagogiczne: ocenianie kształtujące, edukacja filmowa, Business English, Medical English- bogata oferta języków obcych-różnicowanie grup na poziomy językowe-udział w międzynarodowych projektach współpracy szkół Erasmus+-doksztalcanie nauczycieli w projektach mobilności kadry edukacji szkolnej Erasmus+-doposażenie pracowni informatycznej o 30 nowych laptopów-wzbogacenie oferty zajęć pozalekcyjnych i wycieczek edukacyjnych poprzez projekt „Uczę się, więc jestem” z EFS i ROP WO-uwrażliwienie na potrzeby innych, liczne akcje charytatywne, liczni wolontariusze-nawiązanie współpracy z Uniwersytetem Opolskim- wykłady i warsztaty pokazowe na UO- duża liczba sal do dyspozycji-dość dobre wyposażenie sal w projektory i tablice interaktywne- dość sprawnie działający Internet-indywidualne podejście do potrzeb	<ul style="list-style-type: none">-spadek motywacji nauczycieli z powodu ograniczenia zatrudnienia, 44% nauczycieli niepełnozatrudnionych- wypalenie zawodowe i rutyna pracy dot. niektórych nauczycieli- malejąca liczba uczniów i oddziałów z 8 do 5 na każdym poziomie klas- słaba integracja uczniów ze wschodu z polską młodzieżą-niewystarczająca współpraca nauczycieli z opiekunami młodzieży ze wschodu z internatu- brak uczniów zdających informatykę na maturze-uczniowie nie biorą udziału w konkursach i olimpiadach z informatyki- zbyt małe zaangażowanie rodziców w funkcjonowanie szkoły-niewystarczające zorientowanie uczniów na dalsze ścieżki kariery zawodowej- brak platformy współpracy z uczniami w Internecie-na lekcjach przeważają metody podawcze-słabe zaangażowanie ucznia w proces uczenia się na lekcji dot. wybranych nauczycieli-tylko nieliczni nauczyciele stosują samoocenę i ocenę koleżeńską-brak miejsca w podwórzu szkolnym na zajęcia na świeżym powietrzu- brak odpowiedniego nagłośnienia na sali gimnastycznej-elewacja budynku wymaga odnowienia- przestarzała instalacja elektryczna- drzwi wewnętrzne do wymiany-toalety w przyziemiu wymagają modernizacji-brak windy dla osób niepełnosprawnych i kontuzjowanych- brak toalety w prawym skrzydle szkoły

<p>uczniów</p> <ul style="list-style-type: none">- dobra baza sportowa- wielodyscyplinarne przygotowanie nauczycieli wychowania fizycznego- funkcjonowanie sklepiku na terenie szkoły- długa i bogata tradycja szkoły- liczni znani i zasłużeni absolwenci	<ul style="list-style-type: none">- niewystarczająca ilość komputerów/laptopów do dyspozycji nauczycieli- przeciążenie obowiązkami wychowawców- zbyt słabo zbudowane relacje z uczniami i wśród pracowników szkoły- hierarchiczne zarządzanie- brak wypracowanej marki szkoły- brak długofalowej wizji szkoły- niewiedza nauczycieli dotycząca koncepcji rozwoju szkoły
--	---

3.2 Szanse i zagrożenia szkoły

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z uczelniami wyższymi w tym z Uniwersytetem Opolskim Politechnika Wrocławską, Uniwersytetem Jagiellońskim w Krakowie, - współpraca z lokalnymi instytucjami - utrzymywanie kontaktów z absolwentami-studentami - nawiązanie kontaktów ze starszymi rocznikami absolwentów - pozyskanie sponsorów i mecenasów szkoły - sukcesy i osiągnięcia absolwentów stanowią zachętę dla uczniów i są dobrym źródłem informacji o studiach - dobra opinia o szkole /wysokie wymagania i dobre wyniki egzaminów zewnętrznych/ - możliwości pozyskiwania funduszy zewnętrznych na rozwój szkoły i doskonalenie nauczycieli - stworzenie oddziałów dwujęzycznych - przystępowanie do egzaminów certyfikujących znajomość języka obcego i umiejętności TIK - dostosowanie oferty szkoły do potrzeb uczniów - tworzenie właściwego klimatu szkoły - promowanie wizerunku szkoły w mediach społecznościowych - wspomaganie procesu uczenia się platformą edukacyjną w Internecie i narzędziami Microsoft dla edukacji 	<ul style="list-style-type: none"> - niż demograficzny - odpływ uczniów spowodowany konkurencją na rynku edukacyjnym - brak wystarczającej liczby godzin dla nauczycieli - napływ uczniów ze słabszymi wynikami w nauce - zwiększająca się liczba uczniów z dysfunkcjami - nasilanie się problemów emocjonalnych i psychicznych wśród uczniów - negatywny wpływ środowiska szkolnego - brak wypracowanej umiejętności uczenia się u dużej liczby uczniów - zmniejszająca się kreatywności i umiejętność krytycznego myślenia u napływającej młodzieży - wzrost absencji uczniów - zwiększająca się liczba uczniów z niechęcią do ćwiczeń na wychowaniu fizycznym - zużycie się sprzętu sportowego, odtwarzaczy i projektów - niepozyskiwanie funduszy na rozwój szkoły - małe zaangażowanie środowiska lokalnego i rodziców - stagnacja i tkwienie w rutynie zawodowej nauczycieli - brak wystarczających funduszy na zaspokojenie potrzeb szkoły

4. Obszary rozwoju

4.1 Jakość nauczania

Szkoła powinna kontynuować starania o zapewnienie wysokiej jakości nauczania i realizować kierunki polityki oświatowej rządu. Proces nauczania należy wesprzeć innowacyjnym podejściem do nauczania, które pozwoli na odejście od metod podawczych i przejście do modelu nauczyciela w roli tutora, wspierającego ucznia w zdobywaniu wiedzy i całościowym rozwoju. Pomocne w tym względzie będą proponowane założenia obecnej reformy edukacji:

- tworzenie warunków do pracy zespołowej i projektowej,
- stosowanie samooceny i oceny koleżeńskiej,
- kształtowanie samodzielności ucznia przez niewyręczanie go z czynności, które może wykonać sam,
- uczenia technik służących uczeniu się przez całe życie,
- rozwijania kreatywnego i krytycznego myślenia,
- doskonalenie umiejętności komunikowania się i współpracy.

Uwzględnienie tych aspektów z pewnością wpłynie na poprawę jakości nauczania i sprostanie dzisiejszym wyzwaniom szkoły, jakim są przygotowanie ucznia do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie i planowania swojej ścieżki zawodowej. W celu kompleksowego przeprowadzenia zmiany w podejściu do nauczania koniecznym będzie zapewnienie nauczycielom możliwości uczestniczenia w formach doskonalenia zawodowego, takich jak:

- Ocenianie Kształtujące /kryteria oceniania, informacja zwrotna, samoocena i ocena koleżeńska, pytania kluczowe/
- Plan Daltoński / koncepcja edukacyjna oparta na 3 filarach: samodzielność, odpowiedzialność, współpraca/
- trening technik uczenia się i zapamiętywania
- trening kreatywności, krytycznego myślenia.

Mając na uwadze szybkie tempo zmian dokonujących się w otaczającym nas świecie, powinniśmy jako szkoła w szczególności zadbać o elastyczność myślenia kadry nauczycielskiej i zarządzającej w taki sposób, aby umieć w przyszłości projektować usługi edukacyjne zgodnie z potrzebami uczniów. Dlatego w niedalekiej przyszłości powinniśmy skorzystać z rozwiązań jakie proponuje metoda twórczego rozwiązywania problemów - **Design Thinking**. Metoda ta pozwala na tworzenie innowacyjnych rozwiązań również w środowisku szkolnym, np. rozwiązanie konkretnego problemu wychowawczego, czy stworzenie atrakcyjnej oferty szkoły. Najważniejszym etapem w tej metodzie jest empatyzacja, czyli głębokie zrozumienie potrzeb i problemów użytkownika, jego ukrytych i intuicyjnych motywacji. Z obserwacji mogę powiedzieć, że jest to aspekt często zaniedbywany lub niewystarczająco poważnie traktowany w podejściu do ucznia. Szkolenie o tej tematyce byłoby idealnym rozwiązaniem do nadrobienia potencjalnych braków.

Dodatkową korzyścią wynikającą z doskonalenia zawodowego będzie przeciwdziałanie rutynie i wypaleniu zawodowemu nauczycieli.

Odnosnie wspomnianych powyżej kompetencji kreatywności, krytycznego myślenia i samodzielności ucznia chciałam zaproponować zorganizowanie w szkole corocznych wydarzeń dających uczniom szansę kształtowania tych kompetencji kluczowych. Jest to **Debata Oksfordzka**, jeden z formatów prowadzenia debaty publicznej. Jest sztuką prowadzenia dyskusji, wypowiedzania się i pokonania argumentów przeciwnika. Wyróżnia się dość sztywną strukturą i dzięki niej zapewnia porządek w wymianie myśli między debatującymi. Gwarantuje sprawiedliwy podział czasu pomiędzy debatujące strony i umożliwia ocenę merytoryczną argumentów.

Mówiąc o dzisiejszej jakości nauczania nie można pominąć **edukacji cyfrowej**, zarówno uczniów jak i nauczycieli. W ZSO mamy dobrze działający Internet, platformę Microsoft dla szkół i odświeżony w 2018 r. sprzęt komputerowy. Niestety według mnie szkoła w dalszym ciągu nie wykorzystuje wystarczająco swoich możliwości w tym względzie, a jest to jedna z najbardziej pożądanых kompetencji XXI wieku. W liceum prawie nikt nie zdaje matury z informatyki, a wiemy, że wielu naszych absolwentów wybiera studia politechniczne i kierunki informatyczne. Nie zauważyłam też konkursów i olimpiad z tego przedmiotu. Dlatego koniecznym jest objęcie nauczania informatyki szczególnym wsparciem w najbliższych latach. Proponuję w tym obszarze:

- kontynuowanie rozpoczętego w tym roku w ramach projektu „Uczę się, więc jestem” nauczania podstaw programowania, które w zreformowanej szkole jest elementem podstawy programowej,
- przystąpienie do programu OSE /Ogólnopolska Sieć Edukacyjna/ Ministerstwa Cyfryzacji, zapewniającej do 2027 r. bezpłatny i szybki Internet,
- nawiązanie współpracy z najbliższą siedzibą Polskiego Towarzystwa Informatycznego we Wrocławiu, które w ramach współpracy może objąć klasy matematyczno–informatyczne swoim patronatem wspomagając nauczyciela doświadczeniem, organizowaniem konkursów oraz w razie potrzeby przeprowadzać certyfikowanie umiejętności cyfrowych uczniów,
- przystąpienie do programu edukacyjnego Akademii CISCO, światowego lidera w dziedzinie technologii sieciowych przeznaczonych do obsługi Internetu. Akademia patronuje dzisiaj 450 szkołom w Polsce, udostępnia uczniom programy szkoleniowe, kursy z obszaru IT i przeprowadza certyfikowanie umiejętności.
- udział szkoły w corocznej olimpiadzie cyfrowej organizowanej przez Fundację Nowoczesna Polska, interdyscyplinarnej olimpiadzie sprawdzającej kompetencje cyfrowe, w której uczniowie pracują nad projektami. /Tematem tegorocznej olimpiady było przygotowanie projektu zbiórki funduszy na określony cel w formie kampanii internetowej/,

- włączenie uczniów do bazy aktywnych użytkowników platformy Microsoft dla szkół, aby mogli w pełni korzystać z narzędzi Microsoft, współedytować dokumenty, i dzielić się wiedzą,
- przeznaczyć 1 godz. do dyspozycji dyrektora na zajęcia rozwijające zainteresowania informatyczne.

Wychodząc naprzeciw zadaniom reformy edukacji, a w szczególności kształtowaniu postawy, której elementem powinno być silne poczucie tożsamości narodowej i patriotyzmu, szkoła powinna organizować podróże do tych miejsc pamięci, które przybliżają obraz i historie naszej ojczyzny. Uczeń od 15. do 19. roku życia powinien mieć zapewnioną możliwość poznania swojego kraju i regionu. Wydarzenia takie powinny być planowane w korelacji wszystkich przedmiotów humanistycznych: języka polskiego, historii, wiedzy o społeczeństwie i wiedzy o kulturze. W związku ze zwiększoną liczbą godzin na nauczanie historii możemy przeznaczyć godziny na tzw. lekcje historii w terenie, aby wiedza zdobyta w szkole, z podręcznika i atlasu stała się „żywa”.

Powinniśmy dołożyć wszelkich starań do wzmocnienia czytelnictwa wśród młodzieży. Z pomocą przychodzi tutaj Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa uchwalony przez Radę Ministrów na lata 2016-2020. Wzmocnienie roli bibliotek realizowane jest przez wsparcie finansowe na uzupełnianie zbiorów i promocję czytelnictwa.

W kwestii sportu i rozwoju kultury fizycznej szkoła ma duży potencjał ze względu na dobrze i wszechstronnie przygotowaną kadrę nauczycieli wychowania fizycznego zapewniającą szeroki wachlarz aktywności ruchowej i gier zespołowych. Możemy dołożyć starań do wypracowania marki sportowej z naciskiem na siatkówkę, zwłaszcza, że wśród nauczycieli mamy trzech trenerów siatkówki, drużynę siatkową dziewcząt UKS Jedynka i pierwszoligowy klub UKS Mickiewicz działający w obrębie Opolskiego Związku Piłki Siatkowej.

Uczniowie będą zachęceni do udziału w olimpiadach i konkursach przedmiotowych i otrzymają wsparcie nauczycieli poprzez zindywidualizowane podejście do potrzeb ucznia.

Jakość nauczania będzie monitorowana przez dyrektora szkoły zgodnie z obowiązkiem, który nakłada na niego ustawa o prawie oświatowym oraz rozporządzenie w sprawie nadzoru pedagogicznego. Należy respektować jasne zasady sprawowania nadzoru w formie:

- ewaluacji, czyli gromadzenia, analizowania i komunikowania informacji na temat wartości działań podejmowanych przez szkołę,
- kontroli przestrzegania przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej,
- wspomaganie, czyli inspirowania nauczycieli do działań służących poprawie i doskonaleniu ich pracy,
- monitorowania działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej.

Nadzór pedagogiczny oraz zarządzanie szkołą wspierane są i będą przez narzędzia Zintegrowanego Systemu Edukacyjnego Librus. Do ewaluacji i efektywności nauczania wykorzystywana będzie metoda edukacyjnej wartości dodanej /EWD/, czyli zestawu technik statystycznych pozwalających oszacować wkład szkoły w końcowe wyniki egzaminacyjne oraz pomiar dydaktyczny. Szczególnie istotnym zagadnieniem ewaluacji wewnętrznej powinna być analiza wyników egzaminów maturalnych i formułowanie rekomendacji do dalszej pracy mających na celu poprawę obecnego stanu nauczania.

4.2 Wychowanie i opieka

Działania szkoły w zakresie wychowania i opieki wynikają ze szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego i mają na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań. Programy te są corocznie aktualizowane i opracowywane w oparciu o diagnozę potrzeb i problemów występujących w społeczności szkolnej. Program wychowawczo-profilaktyczny jest podstawą pracy dla nauczycieli i wychowawców. W bieżącym roku szkolnym szczególną uwagę poświęciliśmy realizowaniu kierunku polityki oświatowej - obchodom 100 rocznicy odzyskania niepodległości, wychowaniu do wartości i kształtowaniu patriotycznych postaw uczniów.

Na podstawie obserwacji i pełnionej roli wychowawcy mogę stwierdzić, że wykonywanie zadań wychowawcy nie jest łatwą pracą i wymaga działań wspierających ze strony dyrekcji. Ze względu na dużą ilość pojawiających się w ciągu roku szkolnego spraw organizacyjnych, przygotowania wycieczek, eventów, monitorowania frekwencji uczniów, opracowywania dokumentacji, inicjowania kontaktów z rodzicami, realizowanie treści programu wychowawczo-profilaktycznego często schodzi na drugi plan. W związku z tym proponuję rozwiązania, które ułatwią i usprawnią pracę wychowawcy:

- przygotować na początku roku szkolnego teczki dla wychowawców klas pierwszych ze wzorami niezbędnych dokumentów, listą czynności i informacji, koniecznych do sprawnego prowadzenia klasy,
- wyposażyć wychowawców klas pierwszych w narzędzia służące poznaniu siebie, rozpoznaniu potencjału klasowego i integracji zespołu,
- zaplanować treści, które mogą być zrealizowane w formie wspólnej akcji dla całej szkoły przy pomocy psychologa, pedagoga szkolnego, pielęgniarki, z wykorzystaniem filмотeki szkolnej, czy zaproszonych gości-specjalistów,
- powołać szkolną radę wolontariatu, która będzie na terenie szkoły organizować akcje niesienia pomocy, motywować uczniów do dobrych uczynków i utrzymywać kontakt z organizacjami charytatywnymi poza szkołą. Otworzyła się nowa przestrzeń dla aktywności wolontariatu, a mianowicie Stobrowskie Centrum Seniora. Na rok 2020 zaplanowano otwarcie hospicjum w Smardach Górnych. W ramach wolontariatu świadczonego na rzecz ww. instytucji młodzież uczyłaby się właściwej postawy wobec osób starszych i potrzebujących poprzez proste czynności, jak odwiedzanie osób starszych i chorych, rozmowę, wysłuchanie drugiej osoby, wspólną grę, czytanie, robienie zakupów, czy towarzystwo podczas spacerów. To z pewnością przyczyni się do powstania mostu międzygeneracyjnego.
- podkreślać znaczenie i doceniać naukę odpowiedzialności za siebie i za drugiego człowieka, opracować skuteczne narzędzia mobilizujące uczniów do lepszej frekwencji,
- wypracować skuteczne metody pracy z uczniem o specjalnych potrzebach rozwojowych ze szczególnym uwzględnieniem mocnych stron ucznia,

- wyposażyc nauczycieli w scenariusze przeprowadzania bardziej atrakcyjnych spotkań z rodzicami,
- podjac bardziej skuteczne dzialania integracji mlodziezy ze Wschodu,
- nawiązac szczerą i otwartą współpracę z opiekunami mlodziezy z internatu,
- diagnozowac potrzeby uczniow poprzez udostępnienie ankiety online przez cały rok szkolny,
- przystosowac budynek szkolny dla uczniow niepełnosprawnych i kontuzjowanych przez zainstalowanie windy.

Edukacja prozdrowotna jest ważnym elementem pracy dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej szkoły, której celem jest kształtowanie nawyków zdrowego społeczeństwa. Powinniśmy podkreślać znaczenie edukacji zdrowotnej poprzez organizowanie **dni promocji zdrowia**. Mogą to być spotkania ze studentami fizjoterapii i rehabilitacji, dietetykiem, ginekologiem, położną, szkolenia z pierwszej pomocy. Wiele ciekawych rozwiązań na promocję zdrowego odżywiania proponuje organizacja Viva działająca na rzecz praw zwierząt, inicjująca ogólnopolską kampanię „Zostań wege na 30 dni”.

Ważnym jest, by tym działaniom towarzyszyła atmosfera sympatii, życzliwości i prawdomówności, gdyż każdy uczeń z osobna wymaga osobistego kontaktu, ciepła, aprobaty. W takich warunkach może pozytywnie myśleć, mówić, działać, a także podejmować właściwe decyzje. Stworzenie dobrej atmosfery pracy i wzajemnej życzliwości to początek działań wychowawcy zmierzającego do stworzenia zgranego zespołu. Należy też pamiętać, że u podstaw dobrze funkcjonującej szkoły powinno znajdować się bezpieczeństwo ucznia, to fizyczne i psychiczne!

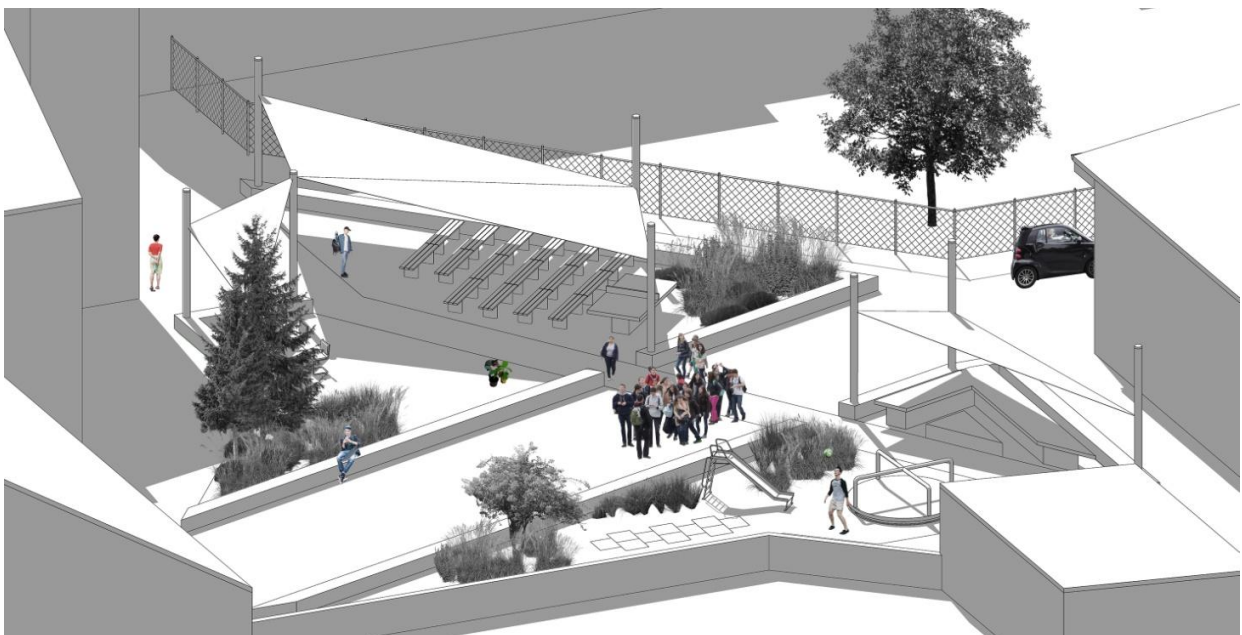
4.3 Finanse

Niewątpliwie największym problem szkoły jest jej niedofinansowanie i brak funduszy na pokrycie potrzeb szkoły. W obecnej sytuacji, kiedy powiat kluczborski jako organ prowadzący szkołę wdraża program naprawczy mający na celu zmniejszenie zadłużenia poprzez oszczędności, nie możemy liczyć na wsparcie inwestycji szkolnych przez samorząd.

Zdając sobie sprawę z trudnej sytuacji finansowej powiatu, uważam, że społeczność szkolna powinna w najbliższych latach dołożyć szczególnych starań do pozyskiwania funduszy zewnętrznych. Trudno wyobrazić sobie funkcjonowanie szkoły bez modernizowania budynku, doposażenia sal lekcyjnych, polepszania oferty edukacyjnej dla uczniów, czy możliwości doskonalenia dla nauczycieli. Szkoła to bowiem inwestycja na długie lata, a nie jak niektórzy błędnie myślą, instytucja generująca koszty. Mając na uwadze powyższe przemyślenia proponuję konkretne przykłady rozwiązań finansowych.

- Założenie stowarzyszenia „Przyjaciele Mickiewicza”, którego działalność skoncentrowana będzie na rozwiązywaniu najważniejszych problemów szkoły. Stowarzyszenie może szukać sponsorów, organizować zbiórki publiczne, pisać wnioski o granty i dotacje. Może również prowadzić działalność gospodarczą, pozyskując finanse na cele statutowe. Członkami stowarzyszenia mogą być zarówno nauczyciele i rodzice, jak i absolwenci szkoły, lokalni mieszkańcy, jednym słowem wszyscy, którzy chcą realizować wspólnie ustalone cele. Możliwość pozyskiwania środków to jeden z najważniejszych argumentów na rzecz stowarzyszenia. Fundusze Unii Europejskiej, Norweski Mechanizm Finansowy, Edukacja dla Demokracji, Fundacja Batorego czy Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości przeznaczone są głównie dla organizacji pozarządowych /NGO/. Sama szkoła nie może się o nie ubiegać. Również Ministerstwo Edukacji lub Kultury co roku przeznaczają określoną pulę środków na zadania zlecone organizacjom trzeciego sektora. Stowarzyszenie ma możliwość sięgania do tych wszystkich źródeł. Stowarzyszenie działające przy szkole ma również ważne znaczenie wychowawcze. Pokazuje wartość pracy społecznej, angażowania się w rozwiązywanie problemów, tworzenia społeczeństwa obywatelskiego. Efektywnie działające stowarzyszenie uczy, jak przy użyciu małych środków robić wielkie i pożyteczne rzeczy. Pokazuje jak pracować metodą projektów, organizować współpracę i twórcze działanie. Stowarzyszenie może stać się kuźnią przywódców. Jest to szczególnie istotne dla pełnoletnich uczniów i absolwentów szkoły.
- W ramach działalności ww. stowarzyszenia społeczność szkolna może zabiegać o rozbudowanie i poprawę infrastruktury szkoły. Obecnie na terenie podwórza brakuje miejsca na przeprowadzenie zajęć na świeżym powietrzu czy swobodny wypoczynek uczniów podczas przerw. Czerwiec jest ostatnim miesiącem nauki, kiedy uczniowie są już zmęczeni i domagają się wyjścia na świeże powietrze. Podwórze szkolne jest wystarczająco duże, aby zorganizować miejsca siedzące dla ponad 30 uczniów. Teren ten

zlokalizowany blisko budynku i jest lubiany przez uczniów. Poniższe zdjęcia ilustrują zagospodarowanie terenu szkolnego na tzw. klasę na świeżym powietrzu i siedziska przy stole. Przykrycie z żagli da cień w słoneczne dni, ochroni przed deszczem i choć trochę da wytchnienie od szkolnego budynku. Autorem projektu jest absolwent naszej szkoły, student drugiego roku architektury, Marcin Stępień.

- Odświeżenie elewacji budynku, pomalowanie dachu, wymiana instalacji elektrycznej i posadzki na parterze.
- Zainstalowanie windy i toalety przystosowanej dla osób niepełnosprawnych w prawym skrzydle szkoły. Zdaję sobie sprawę, że to dość kosztowna inwestycja, jednak korzyści płynące z posiadania takich udogodnień są nie do przecenienia, nie tylko dla osób niepełnosprawnych, ale również dla społeczności szkolnej. W myśl edukacji włączającej szkoła staje się szkołą bez barier, a każdy uczeń będzie mógł osiągać sukces na miarę swoich możliwości w szkole znajdującej się najbliżej miejsca zamieszkania.
- Pozyskiwanie dochodu z wynajmu sal. Wyposażone w windę i toaletę prawe skrzydło szkoły będzie można wynajmować bez potrzeby uruchamiania całej szkoły i głównego wejścia. Takie częściowe otwarcie szkoły będzie dobrym rozwiązaniem ze względów bezpieczeństwa zwłaszcza podczas weekendów, kiedy budynek główny jest niewykorzystywany.
- Doposażenie pracowni komputerowej w drugi monitor i biurka z uchwytem na dwa monitory.
- Poprawienie kolorystyki szkoły poprzez kolorowe ściany, graffiti, naklejki na stopnicach.
- Stworzenie kącia rekreacyjnego w przyziemiu szkolnym koło sklepiku. Poniższe zdjęcie ilustruje siedziska wykonane z mało kosztownych palet.

Szkoła Podstawowa w Ostrowążu

- Należy kontynuować pozyskiwanie funduszy z programu Unii Europejskiej, Erasmus+. W projekcie budżetu UE na lata 2021-2027 przedstawionym przez Komisję Europejską zaplanowano ponad dwukrotny wzrost wydatków na program Erasmus+ , tj. 30 mld euro. My jako szkoła możemy pozyskiwać fundusze z sektora, edukacja szkolna, na projekty międzynarodowej współpracy szkół oraz szkolenia zagraniczne dla nauczycieli. Oprócz promowania wartości uniwersalnych, takich jak wolność, włączenie społeczne, tolerancja i niedyskryminacja, część pozyskanych środków można przeznaczyć na zakup materiałów trwałych służących realizacji zadań projektowych.
- Pozyskiwanie funduszy z Europejskiego Funduszu Społecznego i Regionalnego Programu Operacyjnego Opolszczyzny oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na wsparcie kształcenia ogólnego i wysokiej jakości edukacji na lata 2014-2020. Dofinansowanie można otrzymać na rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy, doskonalenie umiejętności i kwalifikacji nauczycieli, wyposażenie pracowni szkolnych w narzędzia do nauczania kompetencji matematyczno-przyrodniczych, wyposażenie szkół w pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK.
- Korzystanie z wieloletniego programu „Niepodległa” na lata 2017-2021 poprzez aplikowanie w serwisie witkac.pl przeznaczonego dla organizacji pozarządowych i samorządów na zwiększenie świadomości na temat wydarzeń związanych z odzyskaniem i odbudową państwowości.
- Kontynuowanie wnioskowania o dotację do Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży. Organizacja PNWM umożliwia spotkania i współpracę młodych Polaków i Niemców. Dotuje i merytorycznie wspiera projekty polsko-niemieckie. Od ponad 25 lat buduje pokojowe sąsiedzkie relacje. W ramach nowego programu wspierania „Eksperyment Wymiana” PNWM zachęca młodych ludzi, aby wspólnie, podczas polsko-niemieckich spotkań, zajęli się tematami z zakresu nauk ścisłych, inżynierii czy techniki. Podczas „Eksperymentu Wymiana” młodzi ludzie z Polski i Niemiec, wspólnie odkrywają zjawiska otaczającego świata.
- Pozyskiwanie funduszy z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój i na rozwijanie potencjału osób oraz instytucji poprzez realizację działań polegających na ponadnarodowej mobilności.

4.4 Współpraca

Jedną z najbardziej poszukiwanych kompetencji jest dzisiaj umiejętność współpracy z różnymi ludźmi w różnych środowiskach. Warto poświęcić więcej uwagi szkole jako instytucji, która nie tylko powinna uczyć współpracy, ale także sama powinna być instytucją współpracującą.

- Przede wszystkim należy wzmocnić współpracę na poziomie dyrekcja – nauczyciele. Podstawą do współpracy powinny być dobre relacje oparte na zaufaniu, wzajemnym zrozumieniu i słuchaniu się. Pracownik powinien czuć się współudziałowcem procesu funkcjonowania szkoły, a dyrektor nie może być substytutem strachu i zastraszania. Jest to niezmiernie ważny aspekt z uwagi na przełożenie na relacje pomiędzy nauczycielem a uczniem. Dzieje się tak dzięki neuronom lustrzanym, które odzwierciedlają w mózgu aktywności, które właśnie obserwujemy. Współpraca powinna opierać się na pozytywnej psychologii, gdzie liczy się drugi człowiek, podkreślane są jego mocne strony i eliminowane słabości. Wiem, że nauczyciele oczekują doceniania, chociażby dobrymi słowami i są w stanie wiele zrobić, jeśli dyrekcja podkreśla aktywność nauczyciela. Niedocenianie, czy bezimienne wymienianie zasług często pogłębia frustrację nauczycieli. Jestem przekonana, że pozytywna kultura organizacji przeciwdziała odosobnieniu, wykluczeniu i sprzyja realizacji wyznaczonych celów.
- Dyrektor powinien zaplanować w swojej pracy przynajmniej jedno spotkanie w roku z zespołami przedmiotowymi. Rozmowy w mniejszym gronie pozwalają bardziej precyzyjnie określić oczekiwania nauczycieli przedmiotów.
- Współpracę rodzic-uczeń-szkoła należy uczynić efektywną, planową i systematyczną. Opinie rodziców i uczniów powinny być stale uwzględniane w dostrzeganiu potrzeb szkoły poprzez wspólne uczestniczenie w debatach na temat planowanych działań w szkole, nie tylko w sprawach finansowych. Dzięki temu można rozpoznać autentyczne oczekiwania rodziców i uczniów, takie jak pomoc psychologiczno-pedagogiczna, czy zasad korzystania z telefonów. Z przeprowadzonych przez mnie rozmów wynika, że rodzice oczekują stworzenia przestrzeni do wymiany doświadczeń i współpracy, zwłaszcza w pierwszej klasie, kiedy do szkoły przybywają nowi uczniowie np. zorganizowanie pikniku integracyjnego dla uczniów i rodziców, warsztatów w postaci spotkań w mniejszym gronie. Ciekawe szkolenia i rozwiązania w tej kwestii proponuje Ośrodek Rozwoju Edukacji w programie „ Szkoła dla rodziców i wychowawców”.
- Utworzenie zespołu dziennikarsko-informatycznego, który zajmie się aktualizacją strony internetowej szkoły i profilu na facebooku. Do tej pory obowiązek ten spoczywa wyłącznie na nauczycielach. Włączenie uczniów do obsługi promocji szkoły w mediach byłoby obciążeniem dla nauczycieli, wzmocniłoby zaangażowanie uczniów w życie szkoły

i stworzyło możliwość uczenia się od siebie nawzajem redagowania tekstów i obsługi narzędzi cyfrowych.

- Demokratyczna samorządność. Na początku każdego roku szkolnego szkoła powinna organizować demokratyczne wybory do samorządu szkolnego, w których każdy uczeń ma możliwość głosowania na wskazanych kandydatów.
- Zmiana godzin pracy sekretariatu i dyrektora. Z doświadczenia wiem, że codzienne sytuacje zarówno ze strony pracowników jak i rodziców wymagają uzgadniania i rozwiązywania spraw przed rozpoczęciem zajęć lekcyjnych o godz. 8.00. Dlatego wskazanym jest rozpoczęcie pracy dyrektora i sekretariatu o godz. 7.30 oraz wyznaczenia dnia i godzin dla interesantów na zgłaszanie wniosków.
- Utworzenie we wrześniu harmonogramu wydarzeń, szkoleń, konkursów, zawodów, wycieczek wraz z podziałem na osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań i przestrzeganie terminowej realizacji zadań. Harmonogram powinien być ogólnodostępny na stronie szkoły i w aktywnym dokumencie Microsoft w celu aktualizowania informacji o wydarzeniach.
- Priorytetem dla naszej szkoły jest nawiązanie współpracy z uczelniami wyższymi. Liceum Ogólnokształcące przygotowuje uczniów do dalszego kształcenia na studiach, dlatego powinniśmy spełniać rolę mostu łączącego szkołę ze studiami. Dzięki współpracy z uczelniami wyższymi uczniowie będą mogli zorientować się w kierunkach kształcenia na studiach oraz lepiej zaplanować swoją ścieżkę zawodową. Będziemy kontynuować współpracę z Uniwersytetem Opolskim zainicjowaną w ramach projektu EFS i RPO „Uczę się, więc jestem” oraz zabiegać o współpracę z Politechniką Opolską i Wrocławską oraz Uniwersytetem Wrocławskim i Szkołą Wyższą Psychologii Społecznej we Wrocławiu. Opole i Wrocław to najkorzystniejsze lokalizacje dla naszej szkoły ze względu na niedaleką odległość i korzystny dojazd, dlatego powinniśmy skoncentrować nasze działania na tych dwóch miejscowościach.
- Wsparcie działań związanych z dniem przedsiębiorczości. To jedyny dzień w roku szkolnym, kiedy uczniowie mają możliwość udać się do zakładów pracy i obserwować czynności wykonywane na stanowisku pracy. Wiem z informacji od uczniów i opiekuna wydarzenia, że nie jest łatwo pozyskać sojuszników w zakładach pracy, którzy zaopiekują się chętnie uczniami i poświęcą im w tym dniu swój czas. Powinniśmy zintensyfikować siły w tej kwestii, włączyć więcej osób, również rodziców w celu nawiązania współpracy z przedsiębiorstwami i instytucjami i zapewnienia każdemu uczniowi możliwości uczestniczenia w dniu przedsiębiorczości. Pomocne w tym aspekcie może być utworzenie Szkolnego Ośrodka Kariery.

- Wsparcie partnerstwa miasta Kluczbork i powiatu kluczborskiego z miastami partnerskimi Bad Dürkheim, Wells, Dzierżonów i Brzeżany poprzez nawiązanie współpracy ze szkołami w tamtejszych miejscowościach.
- Wychodząc naprzeciw cyfrowemu wyzwaniu dzisiejszego świata szkoła powinna rozszerzyć działalność edukacyjną o uruchomienie platformy e-learningowej, która umożliwi uczenie się na odległość i indywidualizację procesu nauczania, a przez to większą skutecznością kształcenia. Uczenie się w systemie e-edukacji dostosowane jest do indywidualnego tempa poszczególnych osób. Uczestnik e-learningu uczy się sam siebie motywować i zachęcać do wytrwałej pracy oraz samodzielnego pogłębiania wiedzy. Taka możliwość byłaby świetnym rozwiązaniem zwłaszcza dla uczniów z Ukrainy, którzy opuszczają stosunkowo dużo dni szkolnych ze względu na wydłużone powroty do domów rodzinnych.
- Nauczyciele dzielą się wiedzą i współpracują ze sobą i na platformie Microsoft poprzez udostępnianie scenariuszy lekcji, godnych polecenia materiałów edukacyjnych oraz przez prowadzenie lekcji otwartych.

4.5 Promocja

Dzisiejsza sytuacja szkoły, a mianowicie zmniejszająca się liczba uczniów i konkurencja na rynku edukacyjnym, zmuszają nas do podjęcia intensywnych działań promujących ofertę liceum i budowania marki szkoły. Pracownicy szkoły doskonale rozumieją tę potrzebę i wiele rzeczy w tej kwestii jest już czynione, np. organizowanie dni otwartych szkoły. Niemniej stale musimy te działania wzmacniać i podejmować nowe inicjatywy, nie tylko w okresie rekrutacji, ale przez cały rok szkolny, aby stawać się szkołą coraz bardziej atrakcyjną.

- Przede wszystkim powinniśmy zaplanować działania już na początku roku szkolnego, ocenić nasze możliwości, zaplanować koszty i rozłożyć zadania równomiernie w czasie.
- Organizowanie corocznego zjazdu absolwentów. Powinniśmy śledzić losy byłych uczniów szkoły i nawiązać z nimi kontakty, zwłaszcza ze sfery edukacyjnej i biznesu. Zapraszanie na coroczny event połączony z prezentacją szkoły, wykładami, występami artystycznymi oraz baleem otworzy nam nowe możliwości współpracy wspierającej kształtowanie ścieżki zawodowej uczniów oraz pozyskiwania wsparcia finansowego dla szkoły. Spotkania mogą również odbywać się online.
- Zainicjowanie lekcji otwartych, warsztatów, konkursów dla uczniów klas ósmych prowadzonych przez młodzież liceum. Taka forma promocji szkoły jest nietrudna do zrealizowania, możemy zapraszać uczniów do naszej szkoły lub organizować wyjscia do szkół podstawowych. Świetnie sprawdzą się tutaj przedmioty i klasy, których zwiększona liczba godzin pozwala na pewną swobodę w realizowaniu podstawy programowej. Uczniowie liceum przez swoje działania będą kształtować pożądane umiejętności, jak kreatywność, praca w grupie, liderowanie, występowanie przed publicznością.
- Ogłoszenie wśród uczniów konkursu na zaprojektowanie gadżetów, koszulek promocyjnych liceum, wykonania prezentacji i filmu promującego działalność szkoły.
- Badanie preferencji uczniów klas ósmych i ich rodziców przed podjęciem decyzji o konstruowaniu oferty edukacyjnej szkoły.
- Wydanie okolicznościowej gazetki „Jednodniówka”. W nawiązaniu do dawnej krótkiej formy czasopisma uczniowie szkoły mogą tworzyć teksty w ramach rozwijania kreatywnego pisania na tematy związane ze szkołą. Będzie to dobry materiał do wykorzystania dla promocji szkoły w mediach i ważne świadectwo dokumentujące wydarzenia szkolne.

- Wzmocnić promowanie szkoły poza gminą Kluczbork. Obecnie do naszego liceum uczęszcza ponad stu uczniów spoza gminy Kluczbork, co okazało się czynnikiem decydującym podczas konkursu o dofinansowanie. Uwzględniając priorytety regulaminów konkursowych szkoła powinna zadbać o pozyskiwanie jak najwięcej uczniów z terenów wiejskich, a co za tym idzie przedyskutować z władzami powiatu kwestię zapewnienia dogodnego dojazdu młodzieży do Kluczborka.

5. Misja szkoły

Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Adama Mickiewicza jest szkołą, w której najważniejsi są ludzie, jest przestrzenią do współpracy, wspólnego decydowania i wyznaczania celów działania. Zarówno pracownicy szkoły jak i uczniowie i rodzice są włączeni w proces określania priorytetów szkoły i czują się odpowiedzialni za realizację wyznaczonych celów. Szkoła jest przestrzenią otwartą na zmiany, pełną człowieczeństwa, opartą na dialogu, wzajemnym zaufaniu i szacunku dla drugiego człowieka i dobrze funkcjonującej komunikacji. Szkoła dąży do zapewnienia uczniom wysokiego poziomu kształcenia, wszechstronnego rozwoju ucznia z uwzględnieniem jego indywidualnych potrzeb i zdolności. Zapewnia uczniowi bezpieczeństwo, przyjazną atmosferę, poszanowanie godności i poczucie własnej wartości. Przygotowuje ucznia do sprawnego funkcjonowania w społeczeństwie w duchu patriotyzmu, tolerancji i spójnym systemie uniwersalnych wartości. Uczniowie szkoły otrzymują wsparcie w rozpoznawaniu swoich predyspozycji zawodowych i przygotowaniu się do uczenia się przez całe życie.

6. Podsumowanie

Propozycje przedstawione w mojej koncepcji to tylko po części moje pomysły. Wiele z nich zaczerpnęłam z rozmów z osobami zaangażowanymi w życie szkoły, które czują potrzebę poprawy zarządzania szkołą, jak i jakości nauczania. Rozmawiając z nauczycielami i rodzicami na temat kierunków, w których szkoła powinna się rozwijać, odniosłam wrażenie przychylności i chęci włączania się do współdecydowania o losach szkoły. To bardzo budujące doświadczenie dla mnie jako osoby, która pierwszy raz formułuje koncepcję funkcjonowania i rozwoju szkoły.

Moje przemyślenia odnośnie pracy na stanowisku dyrektora kształtują się wokół postaci dyrektora refleksyjnego, który z uwagą przygląda się społeczności szkolnej, określa zasoby współpracowników, wsłuchuje się w to, co mówią inni i ich problemy. Jest cierpliwy, nie zmusza, ale porusza ludzi do działania i daje dobry przykład w praktyce. Poszukuje sojuszników do współpracy, pozwala im współdecydować i być odpowiedzialnym za podejmowane działania. Nie unika konfliktowych sytuacji, a czerpie z nich informację zwrotną i refleksję nad sytuacją, poddaje się ocenie współpracowników.

Wśród propozycji są małe i drobne rzeczy, ale równie istotne, dla sprawnego funkcjonowania i rozwoju szkoły. Są plany kosztowne i bardzo pracołłonne, ale warte podjęcia trudu. Wizja szkoły to w pewnym sensie marzenie, dokąd chcemy zmierzać i co osiągnąć, a marzyć powinniśmy, bo to motywuje nas do działania i nadaje sens naszej pracy. W ten sposób możemy urzeczywistnić słowa zawarte w tytule koncepcji, czyli połączyć tradycję z nowoczesnością.